

FILÁKOVSKÉ ZVESTI

Ročník 9. - číslo 9.

September 2013

Mesačník samosprávy

Dni mesta a XXIII. Palócke dni sú za nami

Tohtoročné oslavy Dní mesta a XXIII. Palóckych dní už mme za sebou. Predĺžili sa až na štyri dni a tak našich obyvateľov, návštevníkov mesta i vzácných hostí čakal bohatý a pestrý program. Vo štvrtok 8. augusta ich otvorila výstava maďarskej textilnej a módnjej návrhárky Zsuzsanny Szarka pod názvom Modrotlač dnes, ktorá sprevádzala priestory foaré divadelnej sály MsKS až do konca augusta. V piatok už čakal Filákovčanov veľký deň slávnostného otvorenia osláv. Ešte pred ním sa však konalo slávnostné zasadnutie mestského zastupiteľstva, kde boli odovzdané mestské ocenenia za tento rok. Cenu mesta dostali **Jozef Jačmeník** - za dlhoročnú tvorivú, múzejnú a reštaurátorskú prácu a úspešnú reprezentáciu mesta na výstavách doma i v zahraničí, **Eudovít Štefánik** - in memoriam - za dlhoročné športové aktivity a trénerskú činnosť a **Eudovít Hanzlík** - za dlhoročnú obetavú a tvorivú prácu v ochotníckom divadle, v speváckom zbere a za rozvoj skautského hnutia vo Filáкове. Tiež boli udelené aj Ceny primátora mesta. Jeho ceny si osobne prevzali dirigentka ženského speváckeho zboru Melódia **Makainé Simon Katalin, Jolana Ambrúžová** za zásluhy pri vzniku Domu Matice slovenskej a prácu v kultúre a **Karol Mokoš** za dlhoročnú prácu v dobrovoľnej požiarnej ochrane. Ďalším slávnostným momentom tohto dňa bolo odhalenie pamätníka židovskej náboženskej komunity, ktorý mestu venoval filákovský rodák a Čestný občan Filákova, v ďalekej Austrálii žijúci Frank Löwy a bol osobne prítomný pri jeho odhalení. Popoludňajší blok kultúrnych programov odštartoval prednáškou profesora Antala Füsta vo veľkej sále MsKS pod názvom Palócky Olymp a potom už začal maratón vystúpení recitátoriek, speváčok a spevákov, hudobníkov a tanečníkov, ktorí predstavili pestrosť ľudovej kultúry a tradícií folklóru nielen v našom meste a okolí,

Brány škôl sa opäť otvorili

Druhého septembra sa znovu otvorili brány škôl, naplnili sa školské lavice, starí a noví žiaci počúvali pozorne (niektorí, žiaľ, ani nie) slávnostný príhovor riaditeľa školy. Od ďalšieho dňa sa začala organizovaná činnosť podľa platného rozvrhu, rozdali sa učebnice, z pultov papiernictiev zmizli zošity, naplnili sa školské tašky... Naštartovali sme podľa obvyklej šablóny mašinériu, za ktorej fungovanie sme zodpovední my dospelí, ktorí vstupujeme do výchovno-vzdelávacieho procesu v zastúpení zriaďovateľa školy, samotnej školy či rodiny. Nesieme spoločnú zodpovednosť, preto by bolo dobré spolupracovať a spolupôsobiť, tolerujúc pri tom navzájom slabé stránky a prípadné chyby druhého. Venujme pozornosť radšej deťom, veď toto celé je o nich. Majme pred očami odkaz českého mysliteľa a majme radi deti, majme ku nim úctu, pretože sú to ľudia v tom nádhernom veku, keď ešte každý má šancu stať sa slušným človekom. Nech je to cieľom nášho spoločného snaženia.

V školskom roku 2013/2014 navštevuje základné školy vo Filáкове 1364 žiakov, počet detí v materských školách je 299, v základnej umeleckej škole evidujú 292 žiakov, z ponuky centra voľného času si zvolilo niektorú formu rozumného využívania voľného času až 155 osôb. Prítom sme ešte nehovorili o školských zariadeniach mimo zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, a to o žiakoch špeciálnej základnej školy a študentoch dvoch stredných škôl. Sú to stovky detí a mladých ľudí, za ktorých nesieme my, dospelí, zodpovednosť.

Milé deti, milí žiaci a študenti! Želám Vám úspešný školský rok a prosím Vás, aby ste sa učili podľa svojich najlepších schopností, veď to je Vaša práca. Uctievajte Vašich rodičov a učiteľov, správajte sa vždy a všade ako slušní ľudia. A Vy, Vážení rodičia, verím, že aj v tomto školskom roku budete mať veľa príležitostí na to, aby ste sa mohli tešiť úspechom Vašich detí. Prosím Vás, aby ste venovali dostatočnú pozornosť deťom, buďte tiež v stálom kontakte so školou a dôverujte pedagógom, veď oni pracujú pre dobro Vašich detí.

Veľavážení pedagógovia! Skláňam sa pred Vašou náročnou a húževnatou prácou. Viem, že musíte obstať za čoraz ťažších podmienok a niekedy sa Vám môže zdať, že Vaša práca s deťmi je niekedy riadne sisyfovská. Musím však povedať, že ona má svoj zmysel a raz priniesie svoje ovocie, ktoré skôr alebo neskôr aj dozrie. Prajem Vám úspešný školský rok, veľa dobrých žiakov a chápavých rodičov.

PhDr. Peter Fehér, vedúci oddelenia školstva, kultúry a športu

ale aj z územia od Poľany cez Gemer a Novohrad, až po Kecskemét v Maďarsku. Vystúpili deti i dospelí, sólisti i súbory, pestré boli tance, kroje ale aj publikum. Dobrá nálada bola na pódiu a celom námestí pred kultúrnym strediskom až do neskorého piatkového večera. V sobotu sa začínalo už veľmi skoro ráno. Veľké priestranstvo Námestia slobody patrilo filákovskému jarmoku a pódium pred klubom celé dopoludnie detským programom. Čakali na nich interaktívne divadelné predstavenia, súťaže a sprievodné aktivity a veľký úspech mali aj kolotočové atrakcie. Popoludnie bolo venované speváckemu bloku našich úspešných domácich súborov Melódia a Pro Kultúra, po nich pre vekovo mladšie publikum vystúpili hip-hopové zoskupenia a v divadelnej sále MsKS sa pre inú kategóriu divákov konalo predstavenie filákovského súboru Zsákszínház. Večerný program sa presunul na nádvorie hradu. Ťažiskom Megakonzertu mal byť obľúbený spevák talentovej súťaže zo susedného Maďarska, ale napokon nezaostali za ním ani ostatní rockoví účinkujúci, skupiny domáce i zo širokého okolia. Sviatočná nedeľa začínala tradične slávnostnými sviatými omšami a procesiou ulicami okolo kostola a popoludní čakal hlavne športovo naladených Filákovčanov ligový zápas našich futbalistov, nuž a večer sa divadelná sála v klube znovu zaplnila do posledného miestečka. Vystúpenie budapeštianskych divadelníkov s muzikálom o rozprávkovom aute uzavrelo tohtoročné oslavy, na ktorých sa podľa neoficiálnych údajov podieľalo vyše 300 účinkujúcich a zúčastnilo sa ich asi 3000 divákov.

Vatra zvrchovanosti

Veľké výročia slovenského národa si počas leta pripomínali v mnohých mestách a obciach Slovenskej republiky. Filákovskí matičiari, občania a priaznivci Matice slovenskej sa 19. júla stretli v priestoroch Domu Matice slovenskej vo Filáкове na už tradičnej akcii, zapálenia Vetry zvrchovanosti spojenej s krásnym kultúrnym programom. Pekných podujatí tu mávajú do roka mnoho, každé je niečím jedinečné, ale všetky sú si podobné tým, že sa tu radi stretávajú susedia, známi, domáci i zo širokého okolia, aby si v príjemnej atmosfére vychutnali krásy slovenského folklóru. Ich význam zhodne vyzdvihujú aj pravidelní hostia akcií DMS. Pekný kultúrny program a priateľské stretnutia si prišli užiť aj primátor mesta Jaromír Kaličiak, prednosta OÚ v Lučenci a poslanec BBSK Branislav Hámorník, poslanec BBSK a starosta obce Ratka Milan Spodniak, ako aj riaditeľky DMS Alena Rezková, Zlatka Halková, čestná predsedníčka MŠO MŠ Jolana Ambrúžová, starostovia okolitých obcí a ďalší. Dojemné verše v podaní riaditeľky DMS Alice Pisárovej, profesionálne sprievodné slová programom konferenciery Renátky, krásne príhovory prítomných hostí, ale tiež milé vystúpenia detí z FDS Dubkáčik z Buzitky a domáceho DFS Jánošík, doplnili skvelé rozkazovačky spevákov a chytľavé piesne speváčok FS Jánošík v sprievode LH Ďatelinka pod vedením Ondreja Molotu. Nuž a majestátna pyramída drevených klátov už čakala na svoje slávnostné zapálenie, aby si počas jej dohárania všetci účastníci pri dobrom občerstvení užili to, po čo prišli.

- dms -

Pedagóg, ľudový umelec a správca reformovaného cirkevného zboru RNDr. Pál Benko

Medzi nami Filakovčanmi, ale aj v širšom okolí, je známe meno Pál Benko. Učiteľ gymnázia, správca filakovského reformovaného cirkevného zboru je zároveň jedným zo zakladajúcich členov Tvorivej dielne Motolla, ktorú založili pedagógovia ako etnografickú odbornú tvorivú dielňu pod záštitou Občianskeho združenia Pro Futuro (www.profuturo.sk). Cieľom tohto zoskupenia je kvalifikované osvojenie si ľudových remesiel a ich odovzdávanie ďalším generáciám, respektíve vytvoriť vhodnú platformu/infraštruktúru, ktorá by umožnila plynulé začlenenie hmotných prvkov tvorivého ľudového umenia do každodenného života človeka 21. storočia, predovšetkým v kruhu škôlkarov a školopovinne mládeže. Snažia sa prinavrátiť do verejného zmýšľania priaznivý postoj k ľudovým hodnotám, posilniť zotrvanie a spätosť s rodnou zemou a vytvoriť kladný vzťah kuchovávaniu hodnôt. Na základe týchto aspektov chceme poukázať na výsledky a zásluhy pracovno-tvorivej činnosti Pála Benka.

Pál Benko sa narodil v roku 1968 v Lučenci a v súčasnosti žije s rodinou v neďalekej obci Šíd. Po ukončení Základnej školy vo Filakove s vyuč. jaz. maďarským pokračoval štúdiom na filakovskom Gymnázium v maďarskom jazyku. Pedagogický a neskôr doktorandský diplom z biológie získal na Prírodovedeckej fakulte Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach. Od roku 1991 pôsobí ako učiteľ na miestnom Gymnázium. S tradičným sedliackym životom sa oboznámil už v detstve, avšak jeho hodnoty si uvedomil až oveľa neskôr. Od roku 2002 sa ako člen Tvorivej dielne Motolla venuje viazaniu páľky (alebo rákos, trstie), dekorovaniu kabakových tekvic, výrobe mriežkovanej a paličkovanej čipky, ako i maľovaniu ľudového nábytku a kostolných stropných kaziet. Dekorovanie tekvic ho naučil Lajos Konrád zo Zalaegerszegu, znalosť a tvorbu vlastných motívov si osvojil od pani Csilly Bércziné Szendrő. Z tekvic zhotovuje najmä tradičné zásobnice, nádoby, čutory, misy, násosky, z menších kusov soľničky a koreničky. Páľku si obľúbil vďaka majstrovi Tiborovi Kovácsovi z maďarskej obce Mezőtárkány. Z tejto suroviny vyrába nádoby a divadelné bábky. Do tajov výroby čipiek ho zasvätila krajčírka ľudových krojov Zsuzsanna Takács. Obľúbenými sa mu stali čipkové motívy z Podzoboria a Gemera. Jeho práce boli prezentované na rôznych miestach, z ktorých najvýznamnejšie boli celoštátne sympóziom tvorivého ľudového umenia v roku 2012 s názvom „Élő népművészet“ v Etnografickom múzeu (Néprajzi Múzeum) a výstava s názvom „Egy gyékényen árulunk“ v Národnej galérii v Budapešti. Združenie Palócföldi Népi Iparművészek Egyesülete ho v roku 2008 vyznamenalo cenou „Nagy Palóc dr. Zólyomi József - díj“. Viac o výsledkoch, úspechoch a vzdelávacích aktivitách Tvorivej dielne Motolla sa dočítate v nasledujúcich číslach novín, v rubrike postupne predstavujúcej ďalších členov tohto ľudovo-umeleckého spolku

XVIII. Medzinárodný folklórny festival

Na Filakovskom hrade sa 26. - 27. júla konal XVIII. ročník Medzinárodného folklórneho festivalu, kde sa prezentovalo niekoľko miestnych a zahraničných interpretov v oblasti tanca, hudby a spevu. Prvý deň festivalu otvorila židovská klezmer kapela Z'imirim z Budapešti, ktorá skĺbila tradičnú klezmer hudbu s folklórnymi a jazzovo-rockovými hudobnými prvkami. Mladú kapelu vystriedalo predstavenie maďarského folklórneho súboru Szóttés z Bratislavy, ktorý už vyše 40 rokov zachováva tradície ľudového umenia Maďarov žijúcich na Slovensku. Galaprogram ukončilo vystúpenie úspešnej cigánskej ľudovej skupiny Parno Graszt, ktorá predstavila autentickú cigánsku hudbu sprevádzanú tradičnými hudobnými nástrojmi. Nálada z predstavenia na vysokej úrovni sa stupňovala vo večernom dome tanca na terase Reštaurácie a Penziónu Bebek. Záujemcovia sa tu oboznámili s tradičnými cigánskymi, židovskými a maďarskými tancami. Na druhý deň festivalu, ktorý otvárala formácia Vaga Banda z Miškovca - sa publikum obľubujúce folklór mohlo tešiť z typických ľudových tancov rôznych krajín. Okrem slovenských a maďarských vystupujúcich ako sú folklórne súbory Rakonca z Filakova, Zemplín z východného Slovenska a Nógrád z Salgótarján, priestor dostal aj folklórny súbor kultúrno-umeleckého spolku Desanka Maksimovic zo Srbska, ktorý nás oboznámil so srbskými hudobnými a tanečnými tradíciami. Dvojdnový festival uzatvárala ohňová show v prevedení formácie Vaga Banda a miestnej historickej skupiny Szarvasűzők. Usporiadateľmi programu XVIII. ročníka Medzinárodného folklórneho festivalu bolo Hradné múzeum vo Filakove, Spoločnosť Rakonca a Združenie Phoenix Lutetia, v spolupráci s Novohradským osvetovým strediskom, obcou Ratka a Domom Matice slovenskej v Lučenci.

Letný tábor Novohrad-Nógrád geoparku

Veľkému záujmu účastníkov sa tešili aktivity 3. ročníka denného tábora Novohrad-Nógrád geoparku v dňoch od 29. júla do 02. augusta 2013. Tridsať detí zo základných škôl nielen z územia Novohrad-Nógrád geoparku sa stretávalo každodenne na centrálnom "stanovišti" v priestoroch Novohradského turisticko-informačného centra vo Filakove pod pedagogickým dozorom vedúcej tábora Mgr. Csilly Tóthovej. Aj napriek horúcemu počasiu účastníci udatne zdolali bohatý program, ktorý sa v najväčšej miere zameriaval na spoznanie geologických, prírodných a kultúrno-historických hodnôt Novohrad-Nógrád geoparku. Prostredníctvom poznávacích túr pod vedením pedagógov Mgr. Agnesy Vaculčiakovej, Mgr. Kristíny Magovej, Mgr. Kataríny Gáspárovej a pomocníkov Enikő Tóth a Dominika Balázsa navštívili PP Mučínku jaskyňu, NL Veľký Hargič pri Ratke a v NPR Pohanský hrad kótu Tilič s vyhlídkou na Hajnáčku. V Palóckom múzeu v Kalonde sa mohli oboznámiť s rôznymi tradičnými predmetmi používanými v minulosti v regióne a overiť si svoje vedomosti v kvíze pripravenom majiteľom múzea Sándorom Pappom. Pohybové tímové hry pod vedením Gabriely Máčovej zo Skautského zboru 47. oddielu Istvána Koháryho si užili deti v tieni stromov mestského parku vo Filakove. Jazdu na koni si vyskúšali v Ratke pri detskom ihrisku. Aktivity tvorivej dielne Motolla Műhely sa zamerali na prípravu predmetov z recyklovaných materiálov - textil a papier. Vytvorili si tak rôzne darčkové predmety pre seba a pre svojich blízkych. Vyvrcholením a záverom tábora boli krátke predstavenia jednotlivých skupín zo zážitkov z tábora osladené s pečením a ochutnaním sladkých šišiek za pomoci Bc. Denisy Pócsaovej. Všetkým účastníkom tábora patrí poďakovanie za aktívnu účasť a prejavovaný záujem počas celého týždňa, a pedagógom za zabezpečenie plynulého chodu programov.

Z.p.o. Geopark Novohrad-Nógrád

Územný plán mesta Fil'akovo, Zmeny a doplnky č. 6

Mesto Fil'akovo na základe Uznesenia č.87 Mestského zastupiteľstva vo Fil'akove v súlade so zákonom o územnom plánovaní a stavebnom priadku oznamuje obstarávanie „Územného plánu mesta Fil'akovo, Zmeny a doplnky č. 6“. Počas aktualizácie územnoplánovacej dokumentácie sa určí hranica centrálnej mestskej zóny a jej rozšírenie, a medzi verejnoprospešné služby sa zaradi aj komplex Mestského kultúrneho strediska v tom rozšírenom území (mapovú prílohu nájdete na www.filakovo.sk a úradnej tabuli Mesta Fil'akovo).

*Ing.arch. Erika Anderková
MsÚ Fil'akovo, referát stratégie a rozvoja*

Host'ovanie mužského zboru Pro Kultúra v Maďarsku

Na pozvanie vedenia mesta Tiszaföldvár a tamojšieho mužského zboru sa náš zbor Pro Kultúra zúčastnil na trojdňovom medzinárodnom festivale a veľtrhu, ktoré toto krajské mesto organizovalo. Do slávnostného šatu odeté jedenásťtisícové mestečko privítalo 20. augusta na bohatom kultúrnom programe v presbyteriánskom kostole, kde vystúpili okrem nás aj ženský zbor mesta Martfű, domáci ženský zbor pedagógov a domáci mužský zbor, srbský ženský zbor Sztevan Szremac a Petófiho zbor z mesta Mezőtúr. Po príchode nás na zasadnutí mestskej rady osobne privítal primátor István Hegedűs. Naše Fil'akovo a tiež banskobystrický kraj zastupovala poslankyňa Zsuzsanna Szvorák, ktorá odovzdala pozdravy od vedenia nášho mesta a vyjadrila želanie a presvedčenie o tom, že toto kultúrne priateľstvo bude pokračovať aj v budúcnosti. Napriek neúnosnej sobotňajšej horúčave sa každý zbor snažil o maximálny prejav a publikum to odmenilo búrlivými ováciami. V nedeľu sme sa predstavili na koncerte v rámci miestneho festivalu „Paprikových jedál“, kde sme zaspievali naše piesne o víne. Naša snaha bola odmenená, pretože renomovaní kuchári z poroty nám udelili až tri ocenenia. Naši hostitelia nám zabezpečili ešte niekoľko vystúpení po

Zo života Cvč

Nový školský rok je už v plnom prúde, pomaly k nám prichádza jeseň a asi každému sa ešte vynárajú spomienky na letné zážitky a dovolenky. Leto v CVČ IUVENES začínalo detským prímestským táborom, ktorý sa uskutočnil v dňoch od 8.7.2013 do 12.7.2013. Prvý deň tábora sme navštívili letisko v Bol'kovciach, kde nám pán Marián Sluk pripravil veľmi zaujímavú prednášku o letisku, lietaní a lietadlách, čoho súčasťou bola aj názorná ukážka lietadla a jeho častí. Všetky deti si mohli vyskúšať rolu pilota a posadiť sa do kokpitu lietadla, kde si založili slúchadlá, zapli vysielajúcu a vyskúšali páku riadenia. Druhú polovicu dňa deti strávili v Relax parku s bazénom. Druhý deň sme zavítali do Ipolytarnócu, kde mohli deti obdivovať rôzne praveké atrakcie, 3D a 4D kino, zabaviť sa na preliezačkách a po namáhavej ture sme výlet ukončili opekaním špekačiek. Tretí deň sme navštívili termálne kúpalisko NOVOLANDIA v Rapovciach, štvrtý deň sme sa venovali jazdecktvu, remeselnej činnosti a lukostreľbe. Posledný deň tábora bol venovaný turistike a návšteve jaskyne v Mučine, kde nám veľmi ochotne pomohol a zároveň bol aj sprievodcom starosta obce Mučín pán Ing. Jozef Hodulák.

Touto cestou sa chceme poďakovať nielen už spomínaným ľuďom, ale aj všetkým ostatným, ktorí nám v uplynulom školskom roku pomáhali naplňať naše ciele. Za materiálne-finačnú výpomoc ďakujeme: firmám LASTMEDIA, Thorma, a.s. Fil'akovo, MEDIACITY Matej Fehér, Július Bódi - Výpočtová technika, Turul, Jazdecký klub Koška Horse Team, Stredná odborná škola Fil'akovo, pani Zuzane Molnárovej, Anne Pastierovičovej, Anete Kakukovej, Ildikó Hámorevej, pánom Ing. Lórántovi Vargovi a Marekovi Malčekovi.

SPOMIENKA

"Milujte sa navzájom, tak ako ja Vás milujem. Vždy tu budem s Vami." Bolestne sme prijali správu, že 29. augusta 2013 zomrel vo veku 57 rokov bývalý pastor Fil'akovskej fary Ján Konrád Kubovics. Veriaci z Fil'akova, členovia Ružencovej spoločnosti a príslušníci františkánskeho III. rádu si navždy uchovávajú vo svojich srdciach spomienku na neho. Nech odpočíva v pokoji!

okolí. V meste Ópusztaszer sme obohatili vystúpením podujatie Feszty Arpáda. V posledný deň nášho turné sme poďakovali našim hostiteľom Ferencovi Bene a Györgyovi Rákosimu za ich veľkú pohostinnosť. Dúfame, že táto naša spolupráca a priateľstvo sa bude prehĺbovať a že im na najbližšom domacom medzinárodnom stretnutí zborov budeme môcť odplatiť všetko, čo sme tam dostali.

Týmto by sme chceli poďakovať za finančnú podporu Banskobystrickému samosprávnemu kraju, Mestu Fil'akovo a Nadácii Gáboru Bethlena, bez ktorej by sme sa tejto našej cesty nemohli zúčastniť.

Nášmu dirigentovi Miklósovi Fehérovi ďakujeme za to, že napriek nabitému programu, počas ktorého si stihol prevziať aj ministerské ocenenie Józsefa Szinnyeioho za jeho vynikajúcu knihovnícku prácu, absolvoval s nami turné v pohode. Jeho charakteristická skromnosť môže za to, že sme sa o ňom dozvedeli na poslednú chvíľu, ale o to viac nás potešilo. Sme naňho hrdí a zo srdca mu aj touto cestou ešte raz gratulujeme!

Jozef Jakab, podpredseda OZ Pro Kultúra

Prázdninová činnosť „HalaBala“ pokračovala 4. ročníkom

Deti zo Základnej školy Farská lúka Fil'akovo (slovenská) nezaháľali ani počas prázdnin a prihlásili sa do denného tábora HalaBala, ktorý organizujú vychovávateľky Ivaničová a Molnárová zo školského klubu detí, už štvrtý rok. Ponuka bola pestrá a deti I. a aj II. stupňa sa mohli ešte počas školského roka rozhodnúť kam povedú ich kroky počas dlhých letných prázdnin. Záväznými prihláškami sa nambieralo, na každý deň denného tábora dostatok detí, a tak sa v období od 15. júla do 19. júla 2013 mohla začať prázdninová činnosť. Týždeň zahájili turistikou, ktorá viedla na Pohanský hrad. Nie sú žiadne padavky a ich turistické topánky vydržali aj vydatný dážď. Nielen krásny výhľad, ale aj opekanie boli pre nich odmenou. Prešli krásnych 15 km a pokochali sa krásou našej prírody. V utorok strihaním, nahrievaním a lepením vytvorili krásne kvety z plastových fliaš, ktoré budú slúžiť najmä ako pekná ozdoba, či už v dome alebo na dvore medzi kvetmi. Streda bola v znamení Slnka a hviezd. Cesta vlakom je vždy zážitkom, a tak sa vybrali do hviezdárne v Rimavskej Sobote. Výbuchy a škvrnky na Slnku, premietanie spreďnáškov boli veľkou zaujímavosťou. Fil'akovský hrad a park nemohli vynechať. Štvrtok sa preto niesol v duchu domáceho prostredia. Deti si okrem hier v parku, návštevy mini ZOO a samozrejme hradu mohli kúpiť zmrzlinku. Vyvrcholením krásneho týždňa bol výlet do Bojníc, na ktorom sa okrem hodného počtu detí zúčastnili aj rodičia. Ani dlhá cesta autobusom a horúce počasie ich neodradilo a absolvovali prehliadku zámku, a aj ZOO. Spokojní a plní zážitkov z celého týždňa týmto výletom ukončili svoju prázdninovú činnosť „HalaBala“. Všetkým zúčastneným veľá vďaka a tešíme sa na budúci rok.

Mgr. Molnárová Zuzana, Ivaničová Judita

Jesenné výstavy Hradného múzea vo Fil'akove

Storočie so skautskou Paliou - História maďarského skautingu na území dnešného Slovenska 1913-2013

V Bebekovej veži fil'akovského hradu otvorilo Hradné múzeum 20. septembra 2013 o 16:00 hodine dve nové výstavy. Organizátormi výstavy „Storočie so skautskou Paliou - história maďarského skautingu na území dnešného Slovenska 1913-2013“ sú Zväz skautov maďarskej národnosti, Občianske združenie Kuckó a 47. skautský zbor Štefana Koháryho vo Fil'akove. Putovná výstava prezentuje ideologický základ skautského hnutia a jeho aktivity, predstavuje ďalej okolnosti jeho vzniku na svetovej úrovni. Bohatá história maďarského skautingu na Slovensku je v našom regióne iba málo známa. Vystavené exponáty prevedú návštevníka storočnou históriou organizácie od založenia, cez medzivojnové obdobie a desaťročia socializmu až po reorganizáciu po nežnej revolúcii. Prezentované predmety pochádzajú zo zbierok Zväzu skautov maďarskej národnosti na Slovensku, OZ Kuckó z Komárna, zo Skautskej zbierky maďarských skautov žijúcich na Slovensku, z depozitára Hradného múzea vo Fil'akove a od súkromných osôb.

Náš hrad, naša hrdosť - vyobrazenia Fil'akovského hradu

Na piatom poschodí Bebekovej veže pripravilo Hradné múzeum vlastnú výstavu pod názvom „Náš hrad, naša hrdosť - vyobrazenia Fil'akovského hradu“. Kurátormi sú Gábor Illés a Marian Mesiariak. Fil'akovský hrad bol vždy reprezentatívnym a symbolickým objektom regiónu a mesta. Bol námetom mnohých vyobrazení počnúc vyhnaním Turkov z hradu v roku 1593. Výstava predstaví predmety s vyobrazeniami fil'akovského hradu v podobe historických rytín a olejomalieb, ale aj pastierskych nástrojov, výrobkov fil'akovskej smaltovne, suvenírov, log fil'akovských občianskych združení a gýčov 20. storočia. Obidve výstavy inštalované vo veži budú prístupné do 15. novembra 2013.

Exotický hmyz zo súkromnej zbierky Michala Zachara

V priestoroch Mestského vlastivedného múzea bude do 16. októbra prístupná výstava „Exotický hmyz zo súkromnej zbierky Michala Zachara“. Väčšina vystavených preparátov - hlavne tropické motýle, chrobáky, škorpióny a pavúky - pochádza z amerických, afrických a ázijských expedícií zberateľa. Popri nich sú v niekoľkých teráriách vystavené aj živé exempláre.

100 rokov uplynulo od vypuknutia prvej svetovej vojny - zapojte sa do celoštátnej digitalizácie vojnových pamiatkových predmetov!

Máte doma rodinné fotografie, písomnosti, spomienkové predmety viažuce sa k prvej svetovej vojne? Slovenské národné múzeum - Múzeum kultúry Maďarov na Slovensku zahajuje celoštátnu zbierkovú a digitalizačnú kampaň, výsledkom ktorej bude digitalizovaná zbierka dokumentov, spomienkových predmetov a relikvií predovšetkým z obdobia prvej svetovej vojny. Jedným zo zberných stanovišť kampane je Hradné múzeum vo Fil'akove. Predmety môžete priniesť na spracovanie do Mestského múzea sídliaceho v budove Vigadó do konca roka, od utorka do piatku v čase od 8.00 do 16.00 hodiny. Múzeum predmety nafotí, zdokumentuje a vráti majiteľovi.

Blížšie informácie:

Hradné múzeum vo Fil'akove

e-mail: hradnemuzeum@filakovo.sk, tel.: 047-4382017

Mládežnícky folklórny súbor Rakonca na festivale v Poľsku

Mládežnícky folklórny súbor Rakonca, pôsiaci pod záštitou CVČ Iuvenes, v čase od 29.7. do 6.8.2013 sa zúčastnil medzinárodného festivalu pod názvom „VIII. Miedzynarodowy Festival Folkloru – Podlaskie Spotkania“ v Poľsku. Festivalu sa zúčastnilo osem zahraničných a päť domácich folklórnych kolektívov, ktoré boli vybrané na základe konkurzu usporiadateľov. Americký kontinent zastupovali súbory z Mexika a Brazílie, kým tradičnú tanečnú a hudobnú kultúru európskych národov priblížili obecenstvu súbory z Holandska, Srbska, Gruzínska, Bieloruska, Rumunska a náš folklórny súbor, ktorý zastupoval Slovensko. Centrom festivalu bolo mesto Bransk, nachádzajúce sa v Podleskom vojvodstve na východe Poľska. Počas osemdňového pobytu mali tanečníci možnosť spoznávať prírodné, historické, kultúrne a národopisné pamätihodnosti regiónu, ako aj nadväzovať kontakty s účastníkmi festivalu, či s hosťami jednotlivých vystúpení. Poobedňajšie a večerné hodiny patrili vystúpeniam a krojovaným sprievodom v mestách Bransk, Bocki, Bielsk Podlaski, Wysokie Mazowieckie, Ciechanowice a Szepietowo. Súbor sa na týchto vystúpeniach predstavil s 20-30 minútovými samostatnými programovými blokmi, v rámci ktorých na vysokej úrovni reprezentoval domáci tanečný folklór, ako aj mesto Fil'akovo a banskobystričský región. **Mladí folkloristi aj touto cestou ďakujú všetkým, ktorí sa aj finančne podieľali na tomto úspechu, menovite Úradu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny, Banskobystrickému samosprávnemu kraju a Mestu Fil'akovo.**

Významné kultúrne podujatia vo Fil'akove v mesiaci október

04.-06.10.2013

VII. Eszterlánc-Celoštátna prehliadka maďarských detských folklórnych súborov

Miesto: MsKS, organizátor: Fond ľudových tradícií

05.10.2013, 14:00 hod.

Oberačkový sprievod a Festival „Kvet vína“

Miesto: od gymnázia do Maď. spol. domu, organizátor: MO Csemadok

07.10.2013, 15:30 hod.

Spomienka na revolúciu 1848-49 a kladenie vencov

Miesto: Námestie Padlých hrdinov, organizátor: OZ KOHÁRY, MO Csemadok

18-19.10.2013

DVOJDŇOVÝ SPOMIENKOVÝ FESTIVAL VENOVANÝ OSOBNOSTIAM CYRILA A METODA

18.10.2013

10:00 hod., Spomienkový program pre žiakov ZŠ

Vernisáž výstavy z výtvarných prác žiakov „Cyril a Metod očami mládeže“

18:00 hod., Sakrálny koncert Maji Velšicovej a Mira Švábu

Miesto: MsKS, organizátor: Mestské kultúrne stredisko

19.10.2013, 14:00 hod.

Slávnostná svätá omša venovaná osobnostiam Cyrila a Metoda

Svetlo zo Solúna - kultúrny program

Miesto: rímskokatolícky kostol, organizátor: Mestské kultúrne stredisko

25.10.2013, 15:00 hod.

Stretnutie generácií - Oslava jubilantov

Miesto: spoločenská sála MsKS, organizátor: Jednota dôchodcov, spoluorganizátor: MsKS

26.10.2013, 18:00 hod.

Divadelné predstavenie Divadla Thália

Neil Simon - „Pletky“ veselohra

Miesto: MsKS, organizátor: Mestské kultúrne stredisko

VÝZVA